

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemnik velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemnik velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravištevno (administracija) in ekspedicija, Semenške ulice št. 2, II., 28.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 118.

V Ljubljani, v četrtek 23. maja 1889.

Letnik XVII.

Dunaj, 20. maja.

Katoliški shod in dr. Lueger.

Dunajski židovski listi so strastno napadali vodjo združenih kristijanov, ker se je drznil vdeležiti se katoliškega shoda; očitali so mu, da se pre-lavlja kakor kameleon: danes liberalec, jutri demo-krat, potem antisemit, zdaj pa škofom roke poljubljaj in se druži — strah in groza — s princem Liechtensteinom.

Dne 14. t. m. je imelo katoliško-politiško društvo „Margarethen“ svoj shod in pri tem se je oziral dr. Lueger na te izjave ter naštel prave vzroke, zakaj da se je vdeležil katoliškega shoda. Rekel je mej drugim: „Najprej moram omeniti, da se ga nisem vdeležil zato, da bi se s tem škofom prikupil, pač pa sem hotel pokazati: Zadnji čas je, odstraniti splošnji predsodek, da je neodpušljivo in nečastno, vdeležiti se katoliških shodov, zato, ker so katoliški. Po sedanjem javnem mnenju sme človek biti vse, tudi antisemit, le katolik biti, to je sramota.“ Morda ni škoda, da te besede povdarjam posebno v slovenskem listu, ker tudi med Slovenci se nekateri silno bojé društva ali shoda, ali lista, ki nosi ime „katoliško“; tudi pri nas je skrajni čas, da jenja ta predsodek, ki je za katolike silno nečasten. Dalje je rekel dr. Lueger: „Vedel sem, da pride mnogo duhovnikov z dežele, župnikov in kapelanov, in upal sem, ti bodo gotovo idejo združenih kristijanov nesli seboj ter jo širili po vseh kotih lepe naše domovine. Posebni vzrok zá-me pa je bil ta: ker sem vedel, da se bodo obravnavala važna socijalno-politiška vprašanja, za katerih razpravljanja prijatelj ljudstva ne sme zamuditi nobene prilike.“ Svojo sodbo o katoliškem kongresu razodene govornik s temi besedami: „Katoliški shod na Dunaji je bil vreden preteklosti katoliške vere in ostane pomenljiv za vso Avstrijo.“

Posebno znamenit je bil gledé socijalne pres-nove govor princa Liechtensteina, tako silen, da

je pretresel celó vsemogočno dunajsko borzo. Z vso silo svoje bistroumnosti in duhovitosti je namreč plemeniti knez šibal kapitaliste in povzdigoval svoj glas za trpeče ljudstvo; očital je borzi med drugim, da ima enako malo časti, kakor domoljubja, da jej je denar vse. Te besede so provzročile silen hrum na borzi in rodile posebno izjavo, s katero sevéda z vso odločnostjo oporekajo besedam Liechtensteinovim, ki jim pa noče storiti tega veselja, da bi jih preklical. O tem govoru pa je dr. Lueger omenjal te-le besede: „Ako jaz, ki sem rojen od revnih starišev, mislim na ljudstvo, to ni nič posebnega; ako se pa ljudstva tako sočutno spominja mož, ki je rojen v palači, tedaj se jaz iz srca rad globoko odkrijem pred takim možem.“

Somenj za žetev in združeni kristijani.

Židje dunajski ne morejo pozabiti porazov pri zadnjih mestnih volitvah ter iščejo na vse strani pripomočkov, kako bi zmagujoče združene kristijane spravili pri občinstvu ob zaupanje. Osnovali so ku-janje tramvajevih voznikov, a so se grozno opekli; kristijani jim niso šli na limanice, ker so spoznali takoj njih zvižajo. Zdaj so zagnali krik, da si kup-čevalci zaradi razgrajanja združenih kristijanov ne upajo na Dunaj, da bi se vdeležili somnja za žetev, kjer postavljajo žitne tržne cene, in grozijo, da bodo ta somenj preložili v Budimpešto. S tem sevéda — tako upijejo — trpelo bo dunajsko mesto občutljivo škodo, in tega so krivi združeni kristijani.

Toda zadnji so se precej oglasili v mestni zbor-nici ter tirjali sobano mestne sovetnice, kjer bi skli-cali vsakemu pristopni shod, da pojasné ljudem to zadevo, o kateri židovski listi tako lažnjivo poročajo. Večina mestnih očetov se je nekaj časa branila, a bali so se ljudstva, slednjič dovolili, toda dosegli, da je policija shod uradno preprečila, in sicer za-radi neznatnih formalnih pogrškov. Kakor se vidi, imajo židje na Dunaji še bogate in vplivne botre in združenih kristijanov čaka še dela in truda veliko.

Votivna cerkev sv. Jožefa na „turških šancah“.

V Weinhaus-u so dne 12. t. m. posvetili novo votivno cerkev sv. Jožefa. Pri tej priliki je govoril Dunajčanom še vedno priljubljeni jezuit Maks Klinkowström, superior ljubljanskih jezuitov, lep govor, v katerem je omenjal, da je pred šestimi leti govoril na tem mestu pri vkladanju vogelnega kamna in da ga veseli, da more tako kmalu govo-riti pri posvečevanju cerkve, ki naj stoji vedno kakor straža na turških „šancah“, ne sicer več proti Tur-kom, pač pa proti domačim sovražnikom, katerim ni nobeno orožje, nobeno sredstvo preslabo, da po-kažejo kristijanom svoje sovraštvo, v katerem so Turkom popolnoma enaki; proti sovražnikom, ki kakor krti izpodkopujejo temelj krščanstvu, ljudi iz-neverjajo in s tem družini ropajo krščanski značaj. „Hvala Bogu, — pravi govornik — snuje se na Dunaji družba, ki se imenuje „združeni kristijani“; ustanovitev te zveze mora vsak domoljub pozdraviti z veseljem; naj bi ostala vedno edina med seboj, naj se vedno množi, da si pridobi strah in spošto-vanje svojih nasprotnikov.“ Sklene pa duhoviti go-vornik z besedami: „V naših časih, ko vse deluje s parom, treba, da tudi mi delamo s to silo. Par pa se napravlja z vodo in ognjem; stroj je srce, ogenj navdušenost, voda pa požrtovalnost; stroj je brez napake, ognja ne pogrešamo, torej le veliko vode, da bo stroj prav čvrsto deloval.“

Nevihita.

Dne 19. t. m. je razsajal ljut vihar po Dunaji in okolici; vsled silnega naliva je voda po hišah napravila veliko škodo, ognjegasci so imeli celo noč posla čez glavo, da so odstranili vodo iz stanovanj, podrlo se je v okolici več hiš in celó nekaj ljudi je pri tem izgubilo življenje. Strašno je neki isti dan divjal vihar tudi po Češkem, posebno v Pre-sticah in v Jinu, kjer je povodenj podsula cele vrste hiš in pod razvalinami pokopala mnogo on-dotnih prebivalcev.

LISTEK.

Zavetišče.

(Zgodovinska povest. Češki spisal Al. Dostál, prevel —r—.)
(Dalje.)

Ko se je razšla Sezimova rodbina v svoje spal-nice, ostal je pri ugašujoči peči samo knez s svojo soprogo Dobroslovo. Oba sta že imela slabo spanje in zadostovalo jima je nekaj malo ur za počitek. Obotavljala sta se, kakor bi imel eden drugemu kaj skrivnega povedati, kar jima je kot težak kamen ležalo na srcu.

„Dobro soprogo je našel Hroznata, dobro se razumeta, njegove misli so njene misli“, začne Se-zima pogovor.

„Hvala Bogu za to!“ prikima z glavo Dobro-slava. „Take neveste sem si voščila za najinega edino-rojenca.“

„Naš stari rod bo zopet razcvetel. Saj sem se že bal, da bo izmrl Sezimov rod z najinim sinom —.“

„Lepo te prosim, nikar me ne spominjaj onih neblagih časov. Kako rada bi vse pozabila, za zmi-raj pozabila, pa ni mogoče. Ravno od Hroznatove

poroke prihaja mi v srce tista misel, da nisva ravnala previdno in s premislekom, ko sva pozabila na obljubo, katero sva bila Bogu storila. Oni dan so me mučile grozne sanje. Bolečine svojega srca še nikomur razodeti ne morem, ter moram kazati svetu prijazen in srečen obraz. Večkrat me je že vprašala Vojslava, zakaj se solzim; morala sem si pomagati s hlimbo, namreč, da vpliva lesketajoč se sneg na moje slabe oči, ter mi sili s tem solze v oči. Kako naj bi povedala ti angeljski duši, da sem posvetila njenega moža v mladih letih Bogu! Kako bi se morala sramovati pred njeno čisto dušo, ko bi mo-rala priznati, da sem ravnala zoper obljubo, ter s tem priklivala kazen iz nebes na svojo glavo in vso rodbino!“ Dobroslava je začela jokati. Pozabila je, da delijo sobano od Hroznatove spalnice samo hra-stove duri.

Sezima, ki se je predramil iz mislij, je začel tolažiti plakajočo starko.

„Nikar si ne ženi bolečine tako k srcu, da si ne boš škodovala na zdravji. Kar je bilo storjeno, ne more se več popraviti. Hroznata je oženjen in ne more razvezati zakonskih vezí.“

Na vse načine sem si prizadevala, tebe pro-sila, svetovala, da bi ti naznanil Hroznati, kako sva

se zavezala, ko je bil prišel takorekoč mrtev na svet, da je na moje prošnje dobil življenje od božje Po-rodnice; kako je ušel po čudežu tolikim nevarnostim in nama bil tako ohranjen. A ti si bil gluh mojim prošnjam, ti si mi prepovedal Hroznati kaj o tem praviti. Tako se je zgodilo, da se je Hroznata oženil. Ako bo naju Bog kaznoval zaradi neizpolnjene obljube, zadel bo tudi nedolžne.“

V drugo je začela plakati častivredna starka.

„Hotel sem ohraniti našo rodbino in skrbel sem tudi za svoje podložnike, za to sem torej za-tajil vse pred sinom. Ko bi izmrl naš rod, postal bi morda brezčuten in krut človek gospodar mo-jega gradu, potem pa bi se slabo godilo mojim podložnikom. Oni dan je imenovala Vojslava naš grad zavetišče revnih; da bi bilo torej tudi za na-prej tako, iskal sem sinu tako tovarišico, katera bi čutila s podložniki, katera bi jih ne zapustila v be-dah in stiskah, marveč bi jim bila milostljiva in dobrotljiva gospa. Taka je hvala Bogu Vojslava.“

„A najina obljuba? Ali se ne spomniš več, kako sva šla z dve leti starim otrokom v kapelo, kako sva pokleknila pred altarjem, kako sva posla Boga za pomoč in varstvo ljubljenu otroku? Ali si po-zabil morda, kako je gledala s častjo družina na

Trtna uš.

Govor državnega poslanca dr. Gregorca v državno-zborski seji dne 4. maja 1889.

(Konec.)

To svoje načelo je našel ravnatelj pri svojem zadnjem in četrtem potovanju po Francoskem popolnoma potrjeno. Francija sedaj sadi vsako leto več ameriških trt, kakor more trtna uš pokončati starih evropskih. Francozje so tudi na podlagi izkušnje dognali, katere vrste ameriških trt se prilagajo neposredni vinoreji in katere dajejo najboljše podlage za požlahtnovanje z evropskimi trtami. Posebno v Franciji obračajo veliko pozornost takojmenovanemu zelenemu požlahtnovanju. Smatrajo je za najboljše in najgotovnejše sredstvo, da vzlic trtni uši prinašajo evropske trte zadosti dobička. Človeškemu umu se je že dostikrat posrečilo, ovire, ki so se mu v njegovih težnjah protivile, odstraniti s tem, da je rabil naravna nasprotna sredstva, in to velja tudi gledé trtne uši.

Göthe pravi: Tudi trtna uš, ta najhujša pokončevalka trt v najnovejšem času, se mora sedaj po dvajsetletnem in trudapolnem boji smatrati za premagano, ako bomo pri bodoči vinoreji posnemali in prav delali vse, kar so nam dobrega prinesla preiskavanja in vspehi največje trtno-ušne poskusne postaje na svetu, namreč Francije.

Gospoda moja! Tega mnenja so nekaj časa sém že skoraj vsi, ki se v Avstriji bavijo z vinorejo. Mi vsi vidimo enako Francozom v primerni rabi ameriških trt edino najnaravnejše sredstvo, da se uspešno zatire trtna uš. Francija ravno hoče ne samó obvarovati svojo vinorejo zoper trtno uš, marveč jo celó povzdigniti na višjo stopnjo s požlahtnovanjem trte; pričela je pred vsemi drugimi vinogradniki deželami novo vinsko dóbo. Tu ne moremo in ne smemo zaostati. Naše gospodarske koristi, naše rodoljubne dolžnosti nam prepovedujejo, da bi prepustili vinograde trtni uši v pokončanje. Vsi vdeleženi faktorji, kakor v Franciji, morajo tukaj skupno delovati, in veseli vspeh ne bo izostal. Razum za to se je že vzbudil med narodom, posebno na Štajerskem. Tu se mora konstatovati gibanje, ki sega v najširše kroge.

Takó se je vsled predloga namestnika deželnega glavarja, gospoda dr. Radeja, v štajerskem deželnem zboru pooblastil deželni odbor, da bode neimovitim vinogradnikom iz mariborske trtnice zastonj dajal ključe, premožnim pa po znižanih cenah. Slednje se je tudi zgodilo. Tam stane sedaj 1000 ameriških ključev 5 glđ., poprej 15 glđ., ter se je že oddalo 45.000 kosov.

Dalje je štajerski deželni zbor pozval vlado, naj napravi državne trtnice z ameriškimi trtami, ki bi bile ob enem poskusne postaje, kakó naj se rabijo ameriške trte z ozirom na podnebje, lego in zemljo dotičnega okraja. Ob enem je prosil štajerski deželni zbor pri ministerstvu olajšav za promet, po katerem bi se dobivale ameriške trte. Te so se tudi dovolile za okuženi brežiški okraj.

Skoraj vsi znamenitejši listi na Štajerskem se bavijo z vprašanjem trtne uši, priporočajo sistematično postopanje vseh vdeleženih faktorjev po vzgledu Francije ter se potezajo za državne poskuševalnice,

Hroznato, kakor na darovano dete, da se je razširjala govorica o njem, kakor o čudežu? Potem pa, ko je bil Hroznata edini naš otrok, začel si se kesati, sina si podučeval ne samo v knjigi, marveč tudi v orožji; postavil si ga za naslednika rodbinskega blaga ter mu izbral nazadnje tudi nevesto. Dokler sem mogla, sem te opominjala; nazadnje pa si mi vzel vse orožje iz rok, ko si trdil in Bogu prisezal, da storiš ta korak zavoljo podložnikov, da bi dobili milostljivega gospoda, in zavoljo tega, da bi ne izmrl naš rod. A vedno si bom očitala in se za krivo imenovala, da se nisem še bolj ustavljala, da nisem naznanila Hroznati pred poroko, kakošno nevarno in predrzno igro igramo. Nisem bila dovolj odkritosrčna in zato zdaj trpim; tudi jaz imam del krivde, saj sem bila mati, in vsaki materi je blagor otroka na sreči!

Sezima je tiho poslušal in sklanjal glavo na junaške prsi. Včasí je tudi prikimal, včasí zopet z roko zavrnil. Enak boj se bojuje v njegovem srci. Zagovori, s katerimi je tešil očitajočo vest, razkropili so se kakor dim, prikazala se je gola resnica pred očmi poštenega starčka, ki je pozabil na obljubo, na prisego, samo iz prevelike ljubezni do svojega rodu...

(Dalje sledí.)

trtnice, vzgledne vinograde s požlahtnjenimi ameriškimi trtami, zadruga za obnovljenje okuženih in uničenih vinogradov. Imamo celó mnogoštevilne zasebnike, ki so si morali z velikimi troški preskrbeti ameriške trte. Navajam le enega, namreč notarja v Ormoži, gospoda dr. Geršaka, ki je od svojih 80.000 ameriških trt prodal že 20.000 kosov.

Najodločnejše pa se poteza za boj zoper trtno uš z ameriškimi trtami c. kr. kmetijska družba. To ni navadno društvo, marveč korporacija, ki obsega celo deželo ter broji v 63 podružnicah 3415 članov. Od nepozabnega nadvojvode Janeza ustanovljena, praznovala je letos 65. splošnji letni zbor ter so se pri tem trije važni predlogi sprejeli (čita):

„Osrednji odbor naj dela na to, da se doseže olajšanje gledé dobivanja trdnih ameriških trt s primernim predruženjem obstoječih postav gledé trtne uši za skupno vinorejno prebivalstvo in da bo štajerskemu vinogradniku dovoljeno, da bo iz neokuženih okrajev smel v neokuženih vinogradih uvajati ozirajoč se na postavno predpisane varstvene naredbe ameriške ključe.“

Predlog mariborske podružnice se je sprejel. Slóve (čita):

„1. Osrednji odbor naj dela na to, da bodo gojenci mariborskega c. kr. učiteljskega obligatno primorani učiti se na deželni sadje- in vinorejski šoli, kakó se požlahtnujejo trte, in da se bo naprosil visoki deželni odbor, naj se šolskim vrtom, oziroma sadjarskim šolam srednjega in dolnjega Štajerskega, zastonj dajejo ameriške trte in vinorejske šole.“

2. Osrednji odbor naj z vsem svojim vplivom dela pri vladi na to, da se bodo dale kmetijskim podružnicam ali vinorejskim društvom primerne podpore, da se bodo mogle vsaj za sedaj v štirih vinskih pokrajinah na južnem Štajerskem napraviti trtne šole z ameriškimi trtami (pred vsem Vitis Riparia in Vitis Solonis) v obsegu dveh oralov v neokuženih pokrajinah, ter da se bodo v njih pridobljene trte le požlahtnjene oddajale nepremožnim vinogradnikom zastonj, imovitim za lastno ceno, v obeh slučajih pa le za lastno rabo.

3. Kmetijskim podružnicam onih pokrajin, kjer je že trtna uš, dajó naj se podpore v namen, da bodo mogle v okuženih vinogradih nasaditi razne vrste ameriških trt ter se tako praktično prepričati, katere vrste so najboljše in najtrdnjše z ozirom na razno lego in zemljo.“

Predlog podružnice v Slov. Bistrici se je sprejel (čita):

„Osrednji odbor naj dela na to, da bo vlada dovolila petletno davčno prostost za vse nove kulture z ameriškimi trtami.“

Konečno bi povdarjal, da se je visoka vlada že večkrat v tej visoki zbornici opozorjevala na boj zoper trtno uš z ameriškimi trtami. V dokaz temu se sklicujem na predlog poslanca Vošnjaka in tovarišev lansko jesen, potem na resolucije, katere je že sklenil proračunski odsek ter so priložene državnemu proračunu za leto 1889.

Gospoda moja! Navedeno nam dosti dokazuje, kakó pazno zasleduje vinorejno prebivalstvo, vsaj na Štajerskem, vprašanje trtne uši. Pripravljeno je enako Francozom storiti vse, da reši vinorejo in jo po možnosti spopolni. Dežela, okraji, korporacije, zasebniki, vsi so pripravljeni skupno delovati. Navstane sedaj opravičeno vprašanje, kaj je pri tem že storila vlada in kaj bi morala še učiniti?

Na Štajerskem je ustanovila — ko se je že pokazalo, da se trtna uš ne more uničiti z žveplenim oglecem — dve poskusnici z ameriškimi trtami; ena je v okuženem brežiškem, druga v okuženem ptujskem okraji. Obe šoli sta primerno vrejeni ter sta pod dobrim vodstvom. Poskuša se pa tudi z zelenim požlahtnovanjem.

Stoletja že je stara na Štajerskem vinoreja, ki je večidel vedno v tistih krajih. Trte so nekako slabotne vsled starosti, zaradi tega bo trtna uš skoraj gotovo hitro izvršila svoje pokončevalno delo. Pri teh razmerah bo morala pa vlada kaj več storiti, kakor se je dosedaj zgodilo; posebno se dlje časa ne bo mogla odtegovati prošnjam in željam vinorejnega prebivalstva, posebno če te dojdejo do nje potom korporacij, kakoršna je ta visoka zbornica in na primer štajerska kmetijska družba. Menim, da bo beseda take imela večjo veljavo, kakor pa ona kakega trtni uši prijaznega sekcijkega načelnika v poljedelskem ministerstvu.

Sklepam z željo, da bi se z nujno odpravo ali primernim predruženjem sedanjih trtno-ušnih

postav posrečilo združiti vse vdeležene faktorje k skupnemu delu, da država ne bo samó rešila trtne uši, marveč tudi srečno privedla do nove, popolnejše dóbe avstrijsko vinorejo. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 23. maja.

Notranje dežele.

„Tagesb. a. M.“ objavlja zanimivo novico, da je naš cesar povabil nemškega vladarja Viljema k vojaškim vajam, ki se bodo v jeseni vršile na Češkem in Moravskem. Cesar Viljem je vabilo sprejel.

„Prager Abendblatt“ pravi, da bo v kratkem izšel dekret, ki bo sklical delegacije. Slednje se bodo sešle binkoštni teden ter bodo še tekom junija končale svoje delo.

Najvišji sodni dvor je razsodil: Če se železniški služabnik poneseči v službi, predno je opravičen do umirovljine, ter se zaradi tega odškoduje, potem pa umrje, pravico imajo vendar njegova vdova do podpore in otroci do vzgojevalnih prineskov.

Dunajski tramvajski nemiri so se predvčeraj končali — pred sodiščem. Vršila se je obravnava zoper več oseb, ki so bili zatoženi zaradi izgrediv pri imenovanem povodu. Osem zatožencev je bilo obsojenih v ječo od 4 do 8 mesecev, 10 v navaden zapor od 5 do 30 dni.

Ogerska regnikolarna deputacija se je v svoji predvčerajšnji seji posvetovala o poročilu, katero je konečno potrdila. Izročila je bo sedaj hrvaški deputaciji.

Vnanje države.

Kakor trdijo peterburški dvorni krogi, dovolila je ruska vlada sinu alzaško-lorenskega namestnika, princu Hohenlohu, da sme nastopiti njegovi materi po knezu Wittgensteinu pripalo velikansko dedščino, prostrana zemljišča na ruskem Poljskem, toda pod tem pogojem, da postane ruski podanik. Mati mladega princa, kneginja Hohenlohe, se bo carju dne 24. t. m. v posebni avdijenci zahvalila za to razsodbo.

„Pol. Corr.“ poroča iz Belegagrada: Obravnave mej Srbije in Bolgarije zaradi trgovinske pogodbe se vrše nepretrgano, ter se sme opravičeno pričakovati, da se bo kmalu sklenila pogodba. Obravnave so že dospele do obestranskih tarifov.

Na tem mestu že omenjeni govor nemškega kancelerja v državnem zboru minolo soboto je bil zanimiv zaradi tega, ker je ostro napadal prostomisljenike, ki so proti postavi o delavskem zavarovanju, ter je temu nasproti nekako vabil centrum, naj se združi z vladno stranko. Rekel je mej drugim: „Moj današnji govor se obrača v prvi vrsti do konservativne stranke, h kateri prištevam tudi narodne liberalce in centrum, t. j. stranke, ki hočejo državo vzdržati in braniti.“ Tudi pri običajnem parlamentarnem „Frühshoppen“ dne 20. t. m. je Bismarck posebno odlikoval Windthorsta. „Germania“ piše o tem precej hladno: „Navajeni smo že videti, da tira Bismarck politiko po kakovosti trenutkov. Kaj namerava kanceler, je prejasno. Centrumski stranki je več ležeče na neodvisnosti, nego na vladni sposobnosti.“ Ogenj in voda se ne moreta bratiti. Vzlic tej odklonitvi je trajne važnosti, da je centrum konservativen. — Z ene strani se poroča, da je strajk v dortmundskem okraji popolnoma končan, z druge strani pa („Kreutzzeitung“) se trdi, da je zopet izbruhnul, ker so delodajalci prelomili svoje obljube. Treba je počakati konečnega potrdila.

Liberalni listi ljuto napadajo belgijsko „klerikalno“ vlado zaradi neke politične pravde, ki se v Monsu vrši zoper več zatožencev. Predbacivajo jej, da je ona sama s svojimi „agents provocateurs“ provzročila dotične socialistične nemire, zaradi katerih se vrši ona pravda. V zbornici se je radi tega izjavil pravosodni minister, da vlada gledé teh očitanj za sedaj še molči iz spoštovanja do pravosodja in zaradi tega, ker noče niti najmanje škodovati zatožencem; izpregovorila pa bo, kakor hitro se bo proglasila razsodba.

Angleška spodnja zbornica je s 183 proti 101 glasov v tretjem čitanju potrdila postavo o pomnoženju mornarice, potem pa je brez glasovanja v tretjem čitanju sprejela zakon o proračunskih dohodkih. M. Smith je naznanil, da se bodo binkoštné počitnice pričele dne 4. junija ter bodo trajale 12 dni. Zgornja zbornica je s 108 proti 23 glasovom odklonila postavo, po kateri bi bile mogle tudi ženske postati člani grofijskega sveta.

Italijanski državni podtajnik ministerstva notranjih zadev, Fortis, je dne 21. t. m. v zbornici na interpelacijo Bianchijevo zaradi kmetijskih nemirov v Zgornjem Milanskem odgovoril: Vlada je ukrenila vse potrebno, da zatré rabuko. Odvedlo se je več oseb v zapor ter so odšli na lice mesta zanesljivi in spretni uradniki. Vlada želi, da bi se doseglo sporazumljenje mej graščaki in kmeti. — Cavaletto je omenjal prisrčnega sprejema v Berolinu, ki časti Italijo in za kateri morajo biti hvaležni zastopniki naroda. Predsednik je potem izrazil v imenu zbornice zahvalo nemškemu cesarju, narodu in be-

rolinskemu mestu, kakor tudi švicarski vladi in narodu.

V španjskem senatu je imel dne 20. t. m. senator Marcoartu govor, v katerem je povdarjal pravico Španije do Gibraltarja. Minister zunanjih zadev, Vega de Armiso, je odgovoril, da ni nobeden španjski diplomat pozabil svojih dolžnosti gledé gibraltarskega vprašanja; toda težave so tolike, da mora za sedaj še Španija molčati. Govor ministrov je bil sprejet z veliko pohvalo, posebno pa odlomek, v katerem je razpravljal razmere Španije do drugih narodov in naglašal okoliščino, da so prišle v Barcelono ladije vseh držav pozdravit kraljico.

Dne 21. t. m. se je rumunska zbornica otvorila. Poročilo pravi, da bo zasedanje zaradi dela na polji trajalo le 14 dni. — Isti dan se je prestolonaslednik slovesno vpeljal v senat. Predsednik ga je pozdravil: Navdušeni sprejem prestolonaslednikov s strani prebivalstva dokazuje, da hoče imeti dežela konstitucionalno monarhijo. Ako bo hodil princ po poti sedanjega kralja, gotov sme biti ljubezni narodove. Prestolonaslednik se je zahvalil v rumunskem jeziku, rekoč: „Dobro vém, kakó odgovorne dolžnosti sem prevzel. Skušal bom pri vseh težavnih nalogah posnemati kralja, vodilo pri svojem ravnanju pa mi bo vedno le narodno mišljenje.“ (Burno odobravanje.) — Utrjevala dela pri Jilavi, Otopeniju, Mogošoe-tu in Kitiki bodo kmalu končana. Pri peti trdnjavi, Cernici, bo treba še velikih strateških del. Kakor hitro bo senat dovolil kredit petnajstih milijonov, pričelo se bo utrjevanje tudi pri Kacelu in Bragadinu.

Izvirni dopisi.

Iz Polja pod Ljubljano. 21. maja. Danes zjutraj ob 8. uri izročili smo materi zemlji truplo 24letnega mladeniča g. J. Jamár-ja. Mladi pokojnik bil je sin občespoštovanega uradnika g. A. Jamár-ja. Pogrebne nega spreveda vdeležilo se je obilo odličnega občinstva. Poljski pevci so zapeli v cerkvi „Blagor mu“ in na pokopališču „Nad zvezdami“. Ko je bilo vse dokončano, zahvalil se je s kratkimi besedami v imenu očeta g. Jamária poljski gosp. nadučitelj Kavčič vsem, ki so izkazali zadnjo čast in se tako obilno vdeležili pogreba.

Kakor že večkrat, tako tudi danes pokazali so gg. pevci poljski svoje izvrstne pevske moči. Naj bi vedno složno delovali. Ako si kdaj ustanovimo bralno društvo, kakor se čuje vedno pogostejše, ne bode nam skrbeti posebej še za pevski zbor, ker ga že imamo in smo lahko ponosni nanj. Le ne strašiti se zaprek in ne prehitro obupati.

Poljski.

Črnomelj, 19. maja. Mishli bodete morda že, ker toliko časa nič ne čujete o nas, da smo se vsi Belokranjci preselili v obljubljeno deželo, Ameriko. Pa saj bi čuda ne bilo! Vse hiti kljub vsemu svarjenju le tje, kjer bojdá dandanes tako potreben denar kar na kuplenike merijo. Kam bo prišla uboga, res popolnoma zapuščena Belokranjska? Nad 3000 jih je že tamkaj, in letos se jih je že nad 700 podalo tje, in med temi toliko mladih delavnih močij in to izmed obojega spola. Mnogo izmed teh ne bo videlo nikdar več domovine. Lansko leto se jih je samo iz naše župnije ponesrečilo 6, in letos že zopet eden, in ves jok in stok mater jih ne priklje nazaj. Mnogo družin pa tamkaj pokvečenih in za vsako delo nesposobnih jadikuje; radi bi prišli nazaj, ali kako? Domači tukaj jim ne morejo pomoči, ali če jim tudi pomagajo z naporom vseh močij in sredstev, so doma potem le v nadlogo in revščina stiska celo hišo. Kaj je pač temu vzrok? Resnično popolna zapuščenost in pozabljenost na Belokrajino. Kar se še pridela vina, ne spravi se v denar, družin rečij za prodaj pa tako nimamo. Povrh tega pa še ta nesrečna filoksera. Vse različne komisije in komisariji z mastno plačo in vse ogledovanje, to nam nič ne pomaga. Zveza z zunanjim svetom čez Gorjance ali kočevske hribe zavoljo slabih potov še v poštev ni jemati. Davki z vsemi repki in podrepki, z vsemi izrastki in prirastki pa rastejo od dne do dne. Kje jemati? To vse žene ljudi v Ameriko, da bi si kaj prislužili in tako vsaj svoje preživeli. Če bo šlo pa ubožanje Belokrajne tako dalje in se ljudje tako izseljevali, tudi vojakov vlada kmalu ne bo dobila; letos jih že nad 240 ni prišlo k naboru, ker so vsi na tujem. In zopet se napravljajo ljudje dan na dan na pot in kmalu bodo sami starci in starke, eksekutorji, davkarji in financarji bivali na Belokranjskem. Med tem se pa polagoma Kočevci selijo čez hribe sem na Belokranjsko in celó židje s Hrvaškega kupujejo večja posestva, kakor gradaško graščino. Kjer pa je žid, tam se vé, kako je z domačini. In potem se bomo pa lahko igrali poslance in pred volitvami

kričali na pomagaj, ko domačinov več ne bo in bodo tuji gospodarili na popolno in čisto slovenski zemlji. Dosedaj se ni nič, prav nič storilo za ta lepi del naše domovine, in tuji se zopet vsiljujejo za zastopnike, potem pač vemo, kaj nam je v prihodnje upati. Le sami sebe iščejo in da bi više zlezli na lestvi mastne plače. Bila je pristna zemlja slovenskega rodu imenom Belokrajina, zemlja je ostala; a roda slovenskega ni več, tako bodo kmalu lahko pisali in govorili Kočevci. Štejte le domačine in tuje v mestu Črnomlju, in resnica tega vam bo jasna. K temu pomaga pa tudi šulferajnska šola na Maverlu, da se ponemčijo slovenski otroci. Seveda 14. majnik moral je biti za nje praznik, po nekem višjem ukazu kresov menda niso žgali, če jim ni morda naša nesreča hotela k temu pomoči s tem, da je ravno dne 14. maja pogorelo vse poslopje kmetu v Tuševem dolu blizu Maverla z dvema živinčetoma in dvema praščicema vred. Upi in obeti, da bo in bo bolje, to nas še tolaži, a kmalu bomo tudi mi lahko rekli svojim ljudem: „Lasciate ogni speranza.“

Dnevne novice.

(Občini zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske) vršil se je danes po že objavljenem vsporodu od 9. ure dopoldne in skoraj do 1. ure popoldne. Navzočih je bilo nekaj čez 60 družbenikov. Po poročilu o delovanju glavnega odbora in predložitvi družbenega računa za l. 1888 in proračunu za l. 1890 sledila je volitev družbenega predsednika mesto umrlega grofa Thurna. Izvoljen je bil s 40 glasovi g. ces. svetnik Ivan Murnik. Razven njega dobili so gg.: dr. Jos. Poklukar 11 glasov, Povše 4, Seunig 4. — Dalje je bil v smislu novih pravil imenovan družbenim tajnikom sedanji tajnik g. G. Pirc. Dalje bili so v dopolnitev centralnega odbora voljeni gg.: H. baron Lazarini, V. Ogorelec in vodja Fr. Povše. Potem je bil častnim članom izvoljen mnogozaslужni gosp. Janez Leskovec iz Idrije. Temu sledili so razni predlogi centralnega odbora, podružnic in posameznikov.

(Imenik) volilcev velikega posestva je objavila današnja „Laibacher Zeitung“; volilci so sto in trije. Volilcev imenik je objavljen z opomnjo, da se zoper imenik morejo vložiti reklamacije v štirinajstih dneh.

(Premembe pri sodništvu.) Okrajni sodnik g. Karol vitez Strahl je premeščen v Brežice, avskultant g. Josip Škofic je imenovan sodniškim pristavom v Vel. Laščah.

(„Glasbena Matica“) napravi v nedeljo dne 26. maja popoldne s svojimi gojenci izlet na „Drenikov vrh“. Povabljeni so stariši gojencev in drugi prijatelji naše mladine.

(Iz Novega Mesta) se nam poroča, da je novi mestni zastop v zadnji seji na predlog gosp. Ivana Skerija sklenil, da se na trgu sv. Florijana postavi lepa kapela v gotskem slogu. V ta namen bodo nabirali prostovoljne doneske, občinski zastop pa je dovolil iz mestne blagajnice 300 gld.

(Tržaške razmere.) Vsi pravi avstrijski listi so odločno obsojali predrznost tržaške „irredente“ in mlačnost mestnega zastopa o priliki slavnosti vojnega brodovja. Le uradni in poluradni tržaški listi so sprva molčali. „Il Mattino“ je v ponedeljek in „Triester Zeitung“ predčera prinesla nekako perilo za neodrešence. Celó „N. Fr. Pr.“, katera gotovo ne sovraži italijanskega življa v Trstu, piše o tržaških razmerah: „Postopanje tržaškega mestnega zastopa je v krogu poslancev, ki so kot gôstje prišli k slavnosti v Trst, vzbudilo veliko nevoljo. Mestni zastop se je odlikoval s svojo nenavzočnostjo pri vseh slovesnostih, ki sta jih priredila mornarska uprava in Lloyd. Župan Bazzoni je komaj storil dolžnost najnavadnejše dvorljivosti pri pozdravu tujih gôstov v imenu mesta; ni bilo znamenja, ki bi kazalo, da mestni zastop uvažuje obisk velikega dela državnega zastopstva. Dozdevalo se je, da je pasivno vedenje italijanskega prebivalstva tiha demonstracija.“

(Pevci pozor!) Danes zvečer ob osmi uri je prva glavna pevska skušnja za Vodnikovo slavnost v telovadnici ljudske šole „na Grabnu“.

(Slovanski gôstje na Proseku.) Gosp. državni poslanec Ivan Nabergoj je minolo nedeljo povabil več poslancev, ki so bili pri slavnosti vojnega brodovja, na svoje domovje na Proseku. Prišli so: dr. Rieger, Jan, dr. Ferjančič, Kljun,

dr. Poklukar in več tržaških rodoljubov. Vršilo se je več navdušenih napitnic češkemu narodu in njega osivelemu voditelju dr. Riegru, slovanstvu ob Adriji kot trdni skali proti krutemu sovražniku, solidarnosti slovanskih poslancev v državnem zboru itd. Domači pevski zbor „Hajdrih“ je zapel gôstom na čast več pesmij.

(Tabor v Istri.) Predsedništvo polit. društva „Edinost“ v Trstu je storilo pri okrajnem glavarstvu v Pazinu potrebne korake za dovoljenje velikega tabora pri sv. Petru v šumi v pazinskem političnem okraji. Ako bode politična oblast dovolila, vršil se bo tabor dne 2. junija. Sv. Peter v šumi leži na progi državne železnice Hrpelje-Pulj med Paznom in Zminjem.

(Politično društvo „Edinost“) je imelo v nedeljo občni zbor. Novi odbor se je sestavil tako-le: Predsednik Ivan Nabergoj; 1. podpredsednik Mate Mandić; 2. podpredsednik J. M. Vatovec; tajnik V. Križ; denarničar Ante Skabar; odbor-niki: J. Kljun, Ivan Mankoč, Ante Truden, Josip Turk, V. Živic; namestniki: Ivan Abram, Jakob Ferluga, Ivan Gorup, St. Nadlišek, Josip Nagode, Josip Požar, Andrej Ražen, J. Sanein, Fran Žitko.

(Božja pot) na sv. Višarjah se začne, kakor nam poroča prečast. gosp. dekan žabniški, po starodavni navadi na praznik vnebohoda Gospodovega. Vsled poznega pričetka in lepega, toplega vremena je gora višarska popolnoma kopna. — Tudi se opozarjajo romarji, da se je ustanovila za Žabnice-Višarje bratovščina sv. rožnega venca; romarji imajo torej priliko, da se vpišejo v bratovščino in dadó molke blagosloviti vsak čas na sv. Višarjih.

(Umrl) je dne 21. t. m. č. g. Pet. Svetlin, župnik v Auberu na Krasu, rojen 1. julija 1821 v Jelenku na Kranjskem. N. v m. p.!

(Rimski grob) so našli v torek delavci, ki polagajo cevi za vodovod, na Karlovski cesti. Našli so v grobu le nekaj človeških kosti.

(V Šentvidu) pri Zatičini je od včeraj šola zaprta zaradi dobrecev, ki so razširjeni v okolici.

(Vabilo) k „Besedi“, katero priredi narodna čitalnica v Škofji Loki dne 26. t. m. v svojih prostorih v prid podpornemu društvu slovenskih visokošolcev na Dunaji. Pri „Besedi“ sodelujejo iz posebne prijaznosti nekateri gospodje pevci iz Ljubljane. — Vspored: 1. D. Jenko: „Što čutiš“, moški zbor. 2. Iv. pl. Zajc: „Dumovini i ljubavi“, tenor-solo s spremljevanjem glasovira; solo poje gospod Bučar, spremljuje gosp. P. Lozar. 3. Dr. Ipavec: „Mrak“, četverospjev; pojó gg.: Bučar, Štamcar, Pianekci, Petrič. 4. Rhode: „Air varié“, op. 10. za gosli in glasovir; svira g. P. Lozar, spremljuje na glasovirji gđe. Grbčeva. 5. Lisinski: „Stanak“, četverospjev; pojó gg.: Bučar, Štamcar, Pianekci, Petrič. 6. A. Nedved: „Pozdrav“, moški zbor z bariton-solo; solo poje g. Pianekci. 7. Ples. Pričetek zabavi ob 8. uri zvečer. Vstopnina za čitalnične člane 30 kr. od osebe, za nečlane 50 kr. Nadplačila se hvaležno vsprejemajo. K tej „Besedi“ vabi najuljudneje ODBOR.

(Vloge in izplačila) pri c. kr. poštni hranilnici. Dne 12. januarija 1883 je zavod začel poslovati. Ako pogledaš v uradnem izkazu skupno število vlog in izplačil v posameznih mesecih, to je število vlog povprek najvišje v mesecu marcu, a najnižje v mesecu oktobru; v obziru na izplačila pa se najvišji znesek vidi v maju, a najnižji v januariju. Lani se je v enem mesecu povprek vložilo po 1,304.652 goldinarjev, a predlanskim 1,248.288 gld. Povprečni znesek, ki ga je lani jeden vložnik vložil, je 21 gld. 76 kr., a znesek, ki ga je izvzel, 19 gld. 8 kr. Število transakcij (vlog in izplačil) samo v varčevalnem prometu bilo je 1,504.101, v enem dnevu se je torej rešilo 4121 komadov. Dopisov je v uradovo pisarno dospelo 1,783.852, a odposlali so jih 4,448.041 izvodov.

Raznoterosti.

— Velika nevihta je bila dne 17. t. m. po noči na zapadnem Češkem, najhuje v Presticah, južno od Plzna, kjer se je utrgal oblak. Neki Plzenski list poroča: Cela okolica pri Presticah in Točniku je enaka velikemu jezeru. V tem okraji je našlo smrt v valovih blizo sto oseb.

— Časnik za slepce. Pod naslovom „Louis Braille“ izdaje g. Sizeranne v Parizu list za slepce.

— London. V angleškem umetniškem društvu je neki Stephen Jeans predaval o Londonu. Trdil je, da bode London imel koncem tekočega stoletja

sedem milijonov prebivalcev; torej bi imelo to mesto več prebivalcev, nego je imela leta 1811 vsa Anglija in Wales. Leta 1603 je v Londonu živel 150 000 prebivalcev. V zadnjih desetih letih je število hiš naraslo od 207.000 na 320.000. Glavne železniške proge v Londonu prevažajo na leto 200 milijonov oseb, tramvaj 150 milijonov, omnibusi 120 milijonov. V Londonu je 11.300 izvoščkov.

Telegrami.

Frankobrod, 22. maja. Posebnemu vlaku, ki je odšel ob 2. uri in v katerem se je odpeljala avstrijska cesarica, pripetila se je nezgoda blizu pristanišča, ko se je okoli 3. ure vozil po natiiju zvezne železnice. Zadnji voz je skočil s tira ter se s sprednjima dvema prevrnil. Cesarica je ostala nepoškodovana, ravno tako spremstvo; le neki strežaj je bil na roki ranjen. Po enournem prestanku se je mogel vlak zopet odpeljati.

Dunaj, 23. maja. Cesarica, nadvojvodinja Valerija in nadvojvoda Franc Salvator so z dveurnim zakasnjem ob 9. uri 40 minut došli v Hetzendorf, kjer jih je pričakoval cesar. Odpeljali so se takoj v Lainz.

Dunaj, 23. maja. „Wienerzeitung“ objavlja potrjeno finančno postavo in proračun 1889.

Pariz, 22. maja. Ferryjevo glasilo „Estafette“ zatrjuje, da ima komisija državnega sodišča tako tehtne razloge zoper Boulangerja, da se gotovo ne bo branilo javno mnenje pritrditi obsodbi, katero bo nedvojno izreklo državno sodišče.

Umrli so:

V bolnišnici:

20. maja. Alojzij Bertoldi, zidar, 37 let, pljučno krvavenje. — Janez Triplot, delavec, 58 let, jetika.

21. maja. Marija Dovč, delavčeva žena, 30 let, jetika. — Janez Dovč, delavčev sin 1½ dne, oslabiljenje.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	735.9	17.0	sl. svzh.	jasno	1.20
2. u. pop.	736.4	20.4	sr. vzh.	"	dež
9. u. zveč.	737.8	14.2	sl. vzh.	"	
Srednja temperatura 17.2°, in 1.9° nad normalom.					

Tržne cene v Ljubljani

dné 22. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6	Špeh povojen, kgr.	70
Rež,	4 66	Surovo maslo, "	76
Ječmen, "	4 66	Jajce, jedno, "	1½
Oves, "	2 83	Mleko, liter, "	7
Ajda, "	4 83	Goveje meso, kgr.	54
Proso, "	5	Telečje, "	52
Koruza, "	5	Svinjsko, "	56
Krompir, "	2 67	Koštrunovo, "	32
Leta, "	12	Pišanec, "	60
Grah, "	13	Golob, "	18
Fižol, "	11	Seno, 100 kgr.	2 23
Maslo, kgr.	84	Slama, "	2 32
Mast, "	68	Drva trda, 4 mtr.	6 50
Špeh svež, "	54	" mehka, " "	4 30

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

23. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	86	gl.	10	kr.
Srebrna " 5% " 100 " " 16 % "	86	"	30	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	"	35	"
Papirna renta, davka prosta	100	"	75	"
Akcije avstr.-ogerske banke	910	"	—	"
Kreditne akcije	308	"	25	"
London	118	"	—	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleond.	9	"	37½	"
Cesarski cekini	5	"	60	"
Nemške marke	57	"	70	"

Zahvala.

Za mnoge dokaze sočutja ob prerani smrti naše predrage soproge, oziroma matere, gospe

Matilde Krajec roj. Polakove

izrekamo vsem, posebno prečast. duhovščini, toplo zahvalo. Isto tako vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za poklonjene prekrasne vence. Zahvala vsem pri slovesni sv. maši za pokojno v tako obilnem številu združenim. Vsem srčna, iskrena zahvala.

NOVO MESTO, dne 21. maja 1889.

Janez Krajec, tiskar in knjigar, soprog. — Janez in Pavel, sinova. (1)

Ana Rupnik,

izdelovalka umetnih cvetlic, v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 13

se priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu in naznanja, da bode nadaljevala po svoji rajni sestri Mariji Rupnik izdelovanje

umetnih cvetlic

v mestu in na deželi ter bo postregla s kar mogoče primerno nizko ceno. (4—1)

Tuji.

21. maja.

Pri **Mattcu**: Vittek, ravnatelj, iz Grada. — Murgel, kontrolor, z družino, iz Idrije. — Josip pl. Massenbüchler, zasebnik, iz Gorice. — A. Raus, Bär, Stemberger in Blau z Dunaja. — Verderber in Braune iz Kočevja. — Fillassi, trgovec, s soprogo, iz Celovca.

Pri **Stona**: Genz, inženér, z Dunaja. — Katarina Šlamberger, notarjeva soproga, z družino, iz Ljutomera. — Mahatsch in Kronberger z Dunaja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Meneinger, s soprogo, iz Siseka. — Teodor Sittig iz Radovljice. — Ant. Židan in Černove iz Trsta — Russ, potovalec, z Dunaja.

Za izdelovanje umetnih cvetlic

za cerkve, nove maše, salone, garniture itd. priporoča se slavnemu občinstvu vdova

(3—2)

Amalija Hribar,

sv. Petra cesta št. 13, prvo nadstropje na desno.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Franciškansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4. priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njiju stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so **oljnate barve** v ploščevinastih pušicah (Bleibbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najčisteje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah. (10)

Cenike na zahtevanje.

Odlikovan: 1873, 1881.

Josip Deiller,

tovarna za cerkveno blago in razprodaja

— cerkvenih oprav —

na Dunaji VII., Zieglergasse 27.

Zastopnik **Franc Brückner.**

Proti gotovi naročbi se najtočneje izvršujejo vsakovrstne

cerkvene oprave

kot: kazule, pluviali, dalmatike, velumi, stole, baldahini, zastave itd., kakor tudi

celi ornat.

Diseldorfske oljnate barve v tubah.

Akvarelne barve mokre in suhe.

ADOLF HAUPTMANN,

prva kranjska tovarna

oljnatih barv, firneža in laka

Ljubljani.

Pisarna in zaloga: Šolski drevored 6 (semeniščno poslopje).

Filijala: Slonove ulice 10-12

priporoča slikarjem, dijakom, stavbenim in pohištvenim mizarjem, likarjem kakor sploh p. n. občinstvu svoje priznane izvrstne izdelke ter pošilja na zahtevanje cenilnike zastoj in franko.

Oljnate barve v ploščevinastih pušicah le najboljše vrste, posebno pripravne za razprodajalec, po znižanih cenah; v dežah od 25 klg. naprej primerno ceneje.

Perstene, mineralne in kemične barve.

Kupovalcem večjih množin prednostne cene.

Vse vrste slikarskih in likarskih čopičev in slikarske patrone.

Specijaliteta: Ultramarinmodra in zelena barva.

Radenska kisla voda ob vzhodni Slovenskih gorc, ne zamenjati z Radgonsko, to je Radkersburger.

Čeravno Radenska kisl

a voda stoji več kakor jeden dan v odprti posodi, vendar se peni prav močno, ako se z vinom pomeša, ker ima v sebi spojene ogljikove kisline. To svojstvo pa jo odlikuje pred mnogimi drugimi kislimi vodami, katere imajo navadno le prosto ali manj trdno spojeno ogljikovo kislino, ki se pogubi in razkadi kakor se steklenica odmaši.

Radenska

kisl

a voda po natriju in litiju najbogatejša

preskušeno zdravilno sredstvo proti mehurnim boleznim, protinu, kamenci v mehurju, dalje proti boleznim v želodcu, mokril, dolgotrajnem kataru dihal, zlateji žili in zlate-nici.

Poskusi dr.-jev: Garroda, Biswangers, Cantanija, Ure-ja so dokazali, da ima litij največje raztopivno moč pri sečnokislini, usodnih izločkih, iz česa se sklepa na najugodnejše učinke Radenske vode.

Kopališče Radensko.

Kopanje v slatini in v jeklenici vpliva posebno pri protinu, bolečinah mokril, malokrvnosti, ženskih boleznih, slabostih itd.

Stanovališča po cen. Prospekt (brezplačno) od ravnanstva.

Kopališče Radenci blizu Ljutomera.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

Glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani
ogersko francoska zavarovalna banka
(Franco - Hongroise)

sprejema

zavarovanja zoper škodo po toči

po najnižjih cenah in najugodnejših pogojih, tako, da se pri glavitnih pridelkih polovico in pri drugih tretjino zavarovalnine že naprej odpusti in le pri slučajnem odškodovanji vračuni.

Vsakoršne škode preračunijo se jako vestno ter se takoj izplačajo. — Zavarovalnina plača se na željo tudi po četvi.

Marljive potovalne zastopnike radovoljno sprejema ter se najljubljene priporoča glavni zastopnik

Jos. Paulin,

v Ljubljani, Marijin Trg šte. 1, nasproti Franciškanski cerkvi.

(2—2)